

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Οικονομικά για Μη Οικονομολόγους

Ενότητα 0: Εισαγωγικά Στοιχεία

Καθηγητής: Κώστας Τσεκούρας
Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Σκοποί ενότητας

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται οι βασικές **παραδοχές** και **αρχές** που διέπουν την οικονομία και τα **ερωτήματα** που απασχολούν την επιστήμη των οικονομικών.

Περιεχόμενα ενότητας

- Παραδοχές και Αρχές
- Ερωτήματα
- Οικονομικοί στόχοι
- Οικονομικό Σύστημα: Ορισμός
- Χαρακτηριστικά των σύγχρονων οικονομικών συστημάτων

Βασικές Παραδοχές

- Η οικονομική είναι η μελέτη των τρόπων με τους οποίους οι κοινωνίες διαχειρίζονται τους σπάνιους πόρους τους (διαθέσιμοι πόροι επιθυμίες)
- Η μελέτη της οικονομικής επιστήμης 'χωρίζεται' σε 2 επίπεδα ανάλυσης: το **Μικροοικονομικό** και το **Μακροοικονομικό**
- Η Μικροοικονομική είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίο τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις παίρνουν τις αποφάσεις τους και του τρόπου που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους στις αγορές
- Μακροοικονομική είναι η μελέτη των φαινομένων που αφορούν ολόκληρη την οικονομία, όπως ο πληθωρισμός η ανεργία και η οικονομική μεγέθυνση

Οικονομική-Οικονομική Ανάλυση

- Οικονομική Επιστήμη
 - Η κοινωνική επιστήμη που ασχολείται με την μελέτη της ανθρώπινης οικονομικής συμπεριφοράς (άνθρωποι, επιχειρήσεις κλπ) η οποία εκδηλώνεται κάτω από συγκεκριμένους περιορισμούς
- Οικονομική Ανάλυση
 - Έρευνα με στόχο την ανάδειξη αιτιακών σχέσεων, βάσει εργαλείων ανάλυσης, με σκοπό την ερμηνεία των οικονομικών φαινομένων

Βασικά Ερωτήματα

- Τον τρόπο **λήψης αποφάσεων** των ατόμων, επιχειρήσεων, περιφερειών, κρατών κλπ
- Τις **αλληλεπιδράσεις** μεταξύ των ατόμων, επιχειρήσεων, περιφερειών, κρατών κλπ
- Τις **δυνάμεις** και τις **τάσεις** που επηρεάζουν την οικονομία ως σύνολο.

Επομένως μαθαίνουμε....

...Να σκεφτόμαστε στη βάση **εναλλακτικών επιλογών**

...Να αντιλαμβανόμαστε το **κόστος** των ατομικών και συλλογικών επιλογών

...Να αντιλαμβανόμαστε τις **αλληλεπιδράσεις** διαφόρων γεγονότων και θεμάτων

Δέκα αρχές των οικονομικών (1)

1. Τα άτομα αναγκάζονται να επιλέγουν
2. Το κόστος μιας επιλογής είναι ένα άλλο αγαθό από το οποίο παραιτούμαστε για να έχουμε την πρώτη επιλογή
3. Τα ορθολογικά άτομα σκέφτονται οριακά
4. Τα άτομα ανταποκρίνονται σε κίνητρα
5. Το εμπόριο μπορεί να βελτιώσει την θέση όλων

Δέκα αρχές των οικονομικών (2)

6. Οι αγορές είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο καλύτερος τρόπος οργάνωσης της οικονομικής δραστηριότητας
7. Το κράτος μπορεί μερικές φορές να βελτιώσει τα αποτελέσματα των αγορών
8. Το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας εξαρτάται από την ικανότητά της να παράγει αγαθά και υπηρεσίες
9. Οι τιμές αυξάνονται όταν το κράτος εκδίδει πολύ χρήμα
10. Η κοινωνία αντιμετωπίζει μια βραχυχρόνια αντίστροφη σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού

Οικονομικό Σύστημα: Ορισμός

Το οικονομικό σύστημα αποτελείται από το σύνολο των νόμων, των κανονισμών, των εθίμων και των συνηθειών που ισχύουν σε μια κοινωνία και διέπουν τις οικονομικές σχέσεις των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων, του κράτους και γενικά των φορέων της οικονομικής δραστηριότητας.

Το οικονομικό σύστημα διέπεται από 2 προϋποθέσεις:

1. Ο καθένας που συμμετέχει στην οικονομική δραστηριότητα με οποιαδήποτε ιδιότητα πρέπει να επιδιώκει τη μεγιστοποίηση του οικονομικού του οφέλους
2. Πρέπει να απαγορεύεται η εκμετάλλευση οποιουδήποτε ατόμου ή τάξης

Λειτουργίες οικονομικού συστήματος

- Τι θα παράγω
- Πώς θα παράγω
- Πόσο θα παράγω και
- Ποιος θα αγοράσει (το προϊόν)

Χαρακτηριστικά των σύγχρονων οικονομικών συστημάτων

1. Ο θεσμός της ατομικής ιδιοκτησίας
2. Ο ρόλος του ατομικού συμφέροντος
3. Ο ρόλος του χρήματος
4. Η ελευθερία επιλογής και άσκησης των οικονομικών λειτουργιών
5. Το ανταγωνιστικό σύστημα
6. Ο μηχανισμός των τιμών
7. Το οικονομικό κύκλωμα
8. Η ανάγκη για κρατική παρέμβαση.

Κυριότεροι οικονομικοί στόχοι των σύγχρονων κοινωνιών

1. Πλήρης απασχόληση
2. Οικονομική πρόοδος
3. Σταθερότητα τιμών
4. Δικαιότερη διανομή του εισοδήματος
5. Οικονομική ασφάλεια
6. Εξισορροπημένο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών
7. Ισορροπία στην παραγωγή ιδιωτικών και κοινωνικών αγαθών
8. Οικονομική ελευθερία
9. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Κώστας Τσεκούρας, Ph.D 2015.
«Οικονομικά για μη Οικονομολόγους». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο
από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1238/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.